

Analýza mesta Košice

Kľúčové zistenia o fungovaní mesta

Košice fungujú ako jedno mesto, ale riadia sa cez 23 samospráv

Obyvatelia využívajú služby v rôznych častiach mesta, no tieto služby zabezpečuje mesto a 22 mestských častí.

Väčšinu služieb aj financií zabezpečuje mesto

Takmer 90% všetkých výdavkov samosprávy realizuje mesto Košice. Mestské časti hospodária približne s desatinou finančných zdrojov.

Súčasný systém vytvára vysoké administratívne náklady

Mestské časti vynakladajú veľkú časť rozpočtov na vlastnú prevádzku a administratívu. Menšie mestské časti sú výrazne nákladnejšie na jedného obyvateľa.

Väčšina obyvateľov sa neorientuje v pôsobnosti mesta a mestských častí

Viac ako polovica opýtaných nevie, či za konkrétnu službu zodpovedá mesto alebo mestská časť. To sťažuje kontrolu samosprávy aj vyvodzovanie zodpovednosti.

Najlepšie hodnotené sú služby s jasnou zodpovednosťou

Obyvatelia sú najspokojnejší so školstvom, kultúrou a časťou sociálnych služieb. Najväčšie problémy vnímajú pri doprave, parkovaní, cestách a chodníkoch.

Mesto má silnejšie odborné a personálne kapacity

Väčšina zamestnancov samosprávy pracuje pre mesto. Mestské časti často fungujú najmä ako administratívne úrady s obmedzenými kapacitami.

Počet obyvateľov Košíc bude klesať

Obyvatelia sa čoraz viac sťahujú do okolitých obcí. Rastie počet seniorov a zvyšujú sa nároky na sociálne a zdravotné služby.

Investície aj rozvoj sú sústredené najmä na úrovni mesta

Mesto realizuje väčšinu investičných projektov a spravuje rozhodujúcu časť majetku. Mestské časti majú v tejto oblasti podstatne menšiu úlohu.

Košice už dnes fungujú ako jeden prepojený mestský organizmus,
no systém riadenia zostáva rozdelený

Budúca reforma by mala priniesť:

- ♥ jednoduchšie riadenie
- 🎯 jasnejšie kompetencie
- 👥 efektívnejšie využívanie financií
- 🏠 kvalitné služby pre všetkých

Možné riešenia pre Košice

Tri hodnotené modely fungovania mesta

MODEL A

Zachovanie súčasného systému s úpravami

- ✓ Najmenej zásadná zmena
- ✓ Zachovanie mestských častí aj súčasnej štruktúry
- ✓ Možnosť zlepšiť spoluprácu a pravidlá fungovania

Výzva:

Nie je to reforma a nerieši duplicitu ani rozdrobené riadenie mesta.

MODEL B

Nízky počet silných mestských častí

- ✓ Kompetenčne silné a veľké mestské časti
- ✓ Mnoho služieb poskytovaných mestskými časťami
- ✓ Väčšia samostatnosť mestských častí

Výzva:

Vznik nových nákladov a potreba budovať kapacity na viacerých miestach.

MODEL C

Jedno mesto s jednotným riadením

- ✓ Jeden primátor, jedno zastupiteľstvo, jeden rozpočet a jedna administratíva
- ✓ Najvyššia miera koordinácie a jasná zodpovednosť
- ✓ Menej duplicit a vyššia efektívnosť

Výzva:

Zachovanie miestnej identity a blízkosti samosprávy k obyvateľom.

Miera intergrácie

MENŠIA
INTEGRÁCIA

VYŠŠIA
EFEKTÍVNOSŤ

HLAVNÝ ZÁVER ANALÝZY

Košice stoja pred rozhodnutím, či uprednostniť zachovanie súčasnej štruktúry, silnejšie mestské časti alebo jednotné riadenie mesta. Analýza poukazuje na to, že najväčší potenciál z pohľadu efektívnosti a strategického riadenia má model jednotného mesta, pričom kľúčovou výzvou ostáva zachovanie lokálnej identity a zapojenie obyvateľov do rozhodovania.

Porovnanie modelov A, B a C reformy samosprávy mesta Košice

KLÚČOVÉ ROZDIELY	MODEL A Nulový variant Zachovanie mestských častí	MODEL B Silnejšie mestské časti Redukcia mestských častí	MODEL C Jedno mesto Zrušenie mestských častí
Charakteristika	Evolučná forma so zachovaním existujúcej štruktúry	Posilnenie samosprávy mestských častí a silná decentralizácia	Centralizácia na úrovni mesta a zjednodušenie jeho riadenia
Základný princíp	Racionalizácia vzťahov medzi mestom a rozdrobenými mestskými časťami	Konsolidácia samosprávy do väčších územných celkov s rozšírenými pôsobnosťami	Integrácia samosprávy do jedného mesta s jednotným riadením
Mestské časti	Zostávajú zachované	Ich počet je zredukovaný	Mestské časti sa nevyužívajú
Počet mestských častí	22	4	0
Politická reprezentácia	Starostovia a miestne zastupiteľstvá zostávajú zachované	Starostovia a miestne zastupiteľstvá sa volia v nových mestských častiach	Jeden primátor a jedno mestské zastupiteľstvo
Pôsobnosti mestských častí	Bez zásadných zmien	Výrazne posilnené	Mestské časti tu nepôsobia
Financovanie	Zachovanie súčasného systému s úpravami	Väčší podiel financií pre mestské časti	Jeden rozpočet mesta bez transferov pre mestské časti
Miestna identita	Spojená s administratívnymi hranicami	Administratívne hranice mestských častí sú umelé	Vnútri mesta sa nevyužívajú administratívne hranice
Hlavná výhoda	Kontinuita súčasného systému	Menej silných mestských častí	Jasná zodpovednosť, menej duplicit a efektívnejšie riadenie
Hlavná nevýhoda	Nerieši neefektívnosť a duplicitu	Vysoké transakčné náklady	Najväčší zásah do existujúceho usporiadania
Riziká	Zachovanie dvojúrovňového systému a jeho zložitosti	Náročná reforma z hľadiska financií, organizácie a legislatívy	Riziko oslabenia lokálnej identity a zastúpenia jednotlivých častí mesta

Odporúčanie pre mesto Košice:

Prečo model C - Jedno mesto

ZÁMER ANALÝZY

Dnes

Košice majú 22 mestských častí, úradov a duplicitu v rozhodovaní.

Hľadáme riešenie

Porovnali sme tri možné modely fungovania mesta.

Odporúčame model C

Jedno mesto prináša najväčší potenciál pre efektívne fungovanie.

Lepšia budúcnosť pre všetkých

Jasný riadenie znamená lepšie služby, rovnaké podmienky a silnejšie mesto.

CHARAKTERISTIKA MODELU C - JEDNO MESTO

Jedno mesto a jedno riadenie

- Košice by fungovali ako jedno mesto bez mestských častí
- Jeden primátor, jedno zastupiteľstvo, jeden úrad a jeden rozpočet

Jasná zodpovednosť

- Za všetky služby a rozhodnutia by zodpovedalo výlučne mesto
- Obyvatelia by nemuseli riešiť, či je konkrétna agenda v kompetencii mesta alebo mestskej časti

Efektívnejšie hospodárenie

- Všetok majetok a financie by spravovalo mesto
- Zamestnanci mestských častí by boli integrovaní do jednotnej organizačnej štruktúry mesta

Jednotné služby pre všetkých

- Rovnaké štandardy a kvalita služieb na celom území mesta
- Lepšia koordinácia investícií a rozvojových projektov

VÝZVY MODELU

Riziko oslabenia lokálnej identity a menšieho vplyvu jednotlivých častí mesta na rozhodovanie

Potreba zabezpečiť, aby sa rozvoj a investície realizovali vyvážené vo všetkých lokalitách mesta